

BIBLIOTHECA
UNIV. ZAGREB.
CROATICA

14633
Mag. St. Dr.

3

III

14633

marus - Sotłoch

Sorocyna - Pańkowski - Chreptowicz

Piora - Zaba.

4. Puryna.

5. Przywieke - Zdrojewski. Hronowski. Kaniukowski.

6. Hopowski - Zambrowski

7. Myszyński - Terleki - Zabrowski

8. Songowski - Muszewicz - Piotrowski.

9. — — — — — Kotyliniski.

10. Dominikanie - Samochi -

11. Gartonski - Cystersi.

12. Smyski - Rembowski

13. Niemcewicz - Cystersi.

14. — — — — — Rembowski.

15. Rembowski - Gartonski.

16. Sierakowski - Rembowski.

17. Rembowski - Niemcewicz.

18. Smyski - Cystersi. Kurewicz -

19. Basz - Zdanowicz - Porcembowska.

20. Chojewski Tomkowicz -

21. — — — — — Chojewski.

22. Morawski - Kownacey - Bogustawski.

23. Chojewski -

24. — — — — —

25. [Chojewski]

26. Tomkowicz - Chojewski.

27. Kossak - Laskarys - Tyszkiewicz - Plater.

28. Abramowicz. Laskarys. Horain.

29. Laskarys - Tyszkiewicz Horain.

30. Zabietto - Laskarys

31. Horain. Plater. Laskarys

32. — — — — —

33. Laskarysowie.

34. Laskarys - Melowicki.

35. Redziwitt - Laskarys.

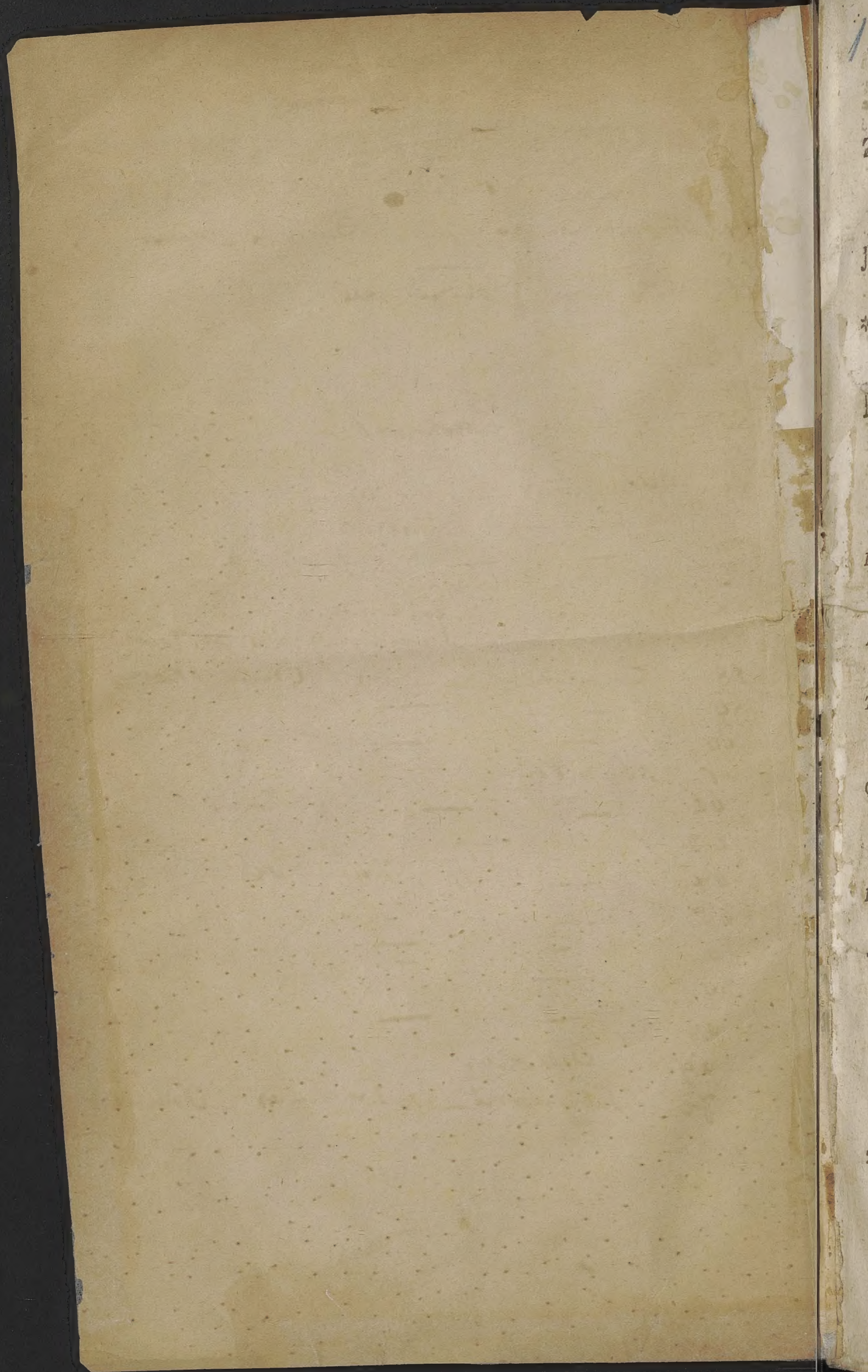
36. Kossak - Laskarys

37. Plater - Laskarys.

38. — — — — — Jwaerkiwicz - Gorymata - Soroka.

- 39 - Bonidytyński - Bukarewicz,
 40. Boharewicz - Wollowskowna
 41. — — —
 42. — — —
 43. Pzkaliski - Pucata
 44. Alexandrowicz. Kapelowicz. Domanicki - Tętko
 45. — — —
 46. Maleszewski - Bernardynski
 47. — — —
 48. — — —
 49. — — —
 50 - Laniowski, Mokrecki.
 51. — — — Kosiński.
 52. Urbanowicz — Mokrecki
 53. Laniowski — Mokrecki.
 54. — — —
 55. Jelscy — Czerwinski.
 56. Janowski - Wolodkowicz.
 57. Oskierkowie Sukiwicz - Niczabkowski,
 58. Tukanowski. Sukiwicz Oskierk Kowczy.
 59. — — —
 60. — — —
 61. Niczabkowski. Sukiwicz.
 62. — — —
 63. — — — Tukanowski.
 64. — — — Wolan.
 65. — — —
 66. — — — Tomaszewicz.
 67. — — —
 68. — — —
 69. Oskierko.
 70. Tukanowski — Sukiwicz — Oskierko

PRODUKT

WSPRAWIE

WW. Paniem Benedyktyniek Klasztoru Wileńskiego.

PRZECIWKO:

W. Jmć Panu Buharewiczowi Regentowi Grodz. Min:

Prośbach:

- 1mo: O podniesienie i skasowanie Dekretu Ziem: Minskiego, jako nie prawnego, i przeto appellowanego pospołu z Przywilejem Juris Caduci Ru 1778. 8bra 16. dnia, jako ad malla narrata wyprawionym, i Dekretem Kontumacyinym Trbłkim, jako ex illicito motivo utworzonym.
- 2do: O uznanie Rehabicyi Wiażyna niegdyś Jeśmanowickiego, tudzież Karczmy i Młynu Tradycyą nie należnie zajętych, i o zaworanie wieczystey Possefyy PP. Benedyktyniek całych Dobr Wiażyna, tak tey części, która przez Tradycyą odjęta, jakoteż tey, którą dotąd PP. Benedyktynki posiadują, na mocy Konst: 1775. całość Wiażyna ze wszystkimi przynależnościami dla nich ubezpieczający.
- 3tio: O ukaranie JP. Buharewicza za niewolną Prokuracyą Przywileju, za czasu nie regularnego w Ziemstwie Mins: attentowania sprawy, od której należał, i za zły Przewod prawa w Trbłle ex motivo illicito przewidziony, jakoteż o zwrót wydatków prawnych przed Appellacyą i po appellacyi złożonych.

Dobr Wiażyna w Wttwie Minskim położonych, w jednym obrębie znajdujących się, części jedney byli Dziedzicami Wituńscy, i ci część swoją znaczniejszą z Miałeczkim Wiażynem ze wsiami Jarmolicze, Pobuzie, i innemi, wyprzedali Pannom Benedyktynkom.

1625. Marca 17 d. w Grodzie Wileń: przyznane, w tymże Ru Aprila 30. do Trbłu przeniesione prawo.

Wkrótce potym Attynencyą Wiażyńską od Alexandra Piotrowicza Pawłowi Jeśmanowi wybytą, od tegoż Jeśmana przykupili.

1626. 9bra 8. dnia drugie Prawo PP. Benedyktynkom służące, oba czytać w Dekrecie Ziem: Min: Ru 1779. Julij 10. wyrażające się od karty 71. do 73.

O którą część od Wituńskich nabytą, i attynencyą od Pawła Jeśmana przykupioną, nie miał sprawy Buharewicz w Ziemstwie, i teraz o nią nie ma. Widzieć oney Aktorstwo dla PP. Benedyktyniek ubezpieczone Dekretem Ziem: Min: Roku 1779. w Kategoryach z Żyżemskimi, Ogińskim Wojewodą Trockim, i Derką.

Części zaś drugiej Wiażyna w tymże Obrębie położoney, która przez Owśianego po Córce jego do Zakonu wstępującej, jak się poniżej okaże, PP. Benedyktynkom oddana, byli Aktorami Jeśmanowie, czego dowodzi:

1600.

Wł. Karsan Buharewicz

1600. Julii 4. dttne, eorun: 6 w Grodzie Min: przyznane prawo, od Sebestyanowiczow Pawłowi Jeśmanowi wydane, a przy nim Intromissya i Regestr gruntow po Rusku pisane z Kopiami Polskimi składają się.

Teyże daty Paweł Jeśman uczynił zamianę z Janem Dubrowiczem, wziął od niego Wiażyn Dubrowieński, Chwietkowski w Szachownicach z gruntami Wiażyna Wituńskich, teraz Benedyktynek graniczący, a oddał Wiażyn Gierdejowski, Wiltowski, z opisaniem na Regestr gruntow zamiennych.

1600. Julii 4 datowane, eorundem 6 dnia w Grodzie Minskim przyznane Zapisy Zamienne, z Regestrami gruntow zamiennych Intromissyami w sztukach 11. składają się.

Tenże Paweł Jeśman część Wiażyna nad rzeką Wiażynem leżącego, to jest 6. Niw gruntu z sianożęcią od Jarosza Stanisławowicza Sebestyanowicza za 40. kop Groszy Litewskich przykupił. *W dowod:*

1601. 9bra 13 datowane, tegoż Roku Xbra 7 d. w Trybunale przyznane prawo Oryginalne z Intromissyą i Kopiami Polskimi, produkuje się w sztukach 5.

1613. Junii 7. d. Jerzy Jozefowicz Dubrowicz część czwartą gruntow swych Wiażyńskich zamianą wziętych, na tegoż Pawła Jeśmana zrzekł się. *Widzieć Prawo Oryginalne z Kopią Polską.*

Po Pawle Jeśmanie spadły Dobra dalsze pospołu z Wiażynem części jego na trzech Synow: Daniela, Dawida, i benominis Jarosława Jana Jeśmanow.

Którzy Dobrami po-Oycu swym spadłemi dzieląc się, działem wieczystym, całość Wiażyna części swojego Aktorstwa Bratu swemu Jarosławowi Jeśmanowi oddali. *W dowod:*

1636. Apr: 1. dnia dattny i w Trble przyznany dział. *Widzieć.*

Jarosław Jan z żoną swą Katarzyną Jeśmanowie tenże Wiażyn części swego Aktorstwa Krzysztofowi Kaweczyńskiemu Podkomorzemu Miń: za sumę 10,000. zł: Pol: wiecznością wyprzedali, *w Dowod.*

1637. Julii 17. dattne, 8bra 6. w Trble przyznane Prawo Oryginalne z Inwentarzem, Extraktami do nich, Intromissyą i kopią Polską, w sztukach 6. składa się.

Kaweczyński Podkomorzy Miń: rzeczony Wiażyn za tęż samą sumę 10,000. zł: Pol: wyprzedał Marcinowi Owśianemu.

1639. Julii 10. dattne, tegoż Ru Xbra 14. w Trble przyznane Prawo z Extraktem i Intromissyą. *Widzieć.*

Owśiany, z powodu wstąpienia Córki swey do Klasztoru PP. Benedyktynek, takowy Wiażyn tymże Benedyktynekom wiecznym Prawem oddał. *w Dowod.*

1640. Aug: 2. dattne, w Trybunale przyznane Prawo z Extraktem. *Widzieć i Czytać.*

Tym sposobem części Jeśnianowskiej Wiażyn z przynależnościami swymi, gdy w płynął w Aktorstwo PP. Benedyktynek, złączył się z częścią Wiażyna pierwo nabytą od Wituńskich, tudzież przykupił od Pawła Jeśmana, i jedynym od tego momentu stał się Wiażynem, i zawsze za jeden Wiażyn był mianowany i trzymany, jako do Aktorstwa jednych PP. Benedyktynek należący, i z teyże części Wiażyna Jeśmanowskiego stanęła Wieś nazwana Jeśmanowcy. *Przeświadczaia o tym następne Munimenta.*

1669. Junii 28. Inwentarz, przez Janusza Kochańskiego za Poseslyi

sejfy PP. Benedyktynek dla Ekonomia Ich Glinki sporządzo-
ny.

1690. Abjurata Dymow przez PP. Benedyktynek zaprzyśię-
żonych. *Czytać te dwa Dokumenta jeden Wiażyn zawierają-*
ca.

Tenże sam jeden Wiażyn Wwdztwie Mińskim położony, z dwóch
częściow składający się Wituńszczyzny i Jeśmanowiczyny,
w zachodzących Dyfferencyach Dekretem Oczewistym Kom-
promissarskim, między temiż PP. Benedyktynkami, a zeszłą
Sołohubową Generalową Altylleryi Litewskiej od Dobrej
Lewkowa, Sielszcza i Wiażyna Słuczyńskiego odgraniczony
i w nierozdzielnej sytuacji przy Aktorstwie tychże Panien Be-
nedyktynek zostawiony.

1770. Xbra 13. Dekret Oczewisty Kompromissarski od karty 70. do
76. jako-też od Karty 125. do 232. a za nim Obwodnicę Ko-
morniczą. *Czytać; tudzież na Mappie Wieś Jeśmanowską od*
Owśianego nadaną, a przez Buharewicza Przywilejem niena-
leżnie zakwestyonowaną zowiąca się Jeśmanowcy, pod samym
Miasteczkiem Wiażynem od Wituńskich nabytym w obrębie o-
nego gruntow położoną. Widzieć sub Litera B. Miasteczko, a
sub litera G. Jeśmanowcy.

Całego zatym zrzczonego Wiażyna z wymienionych częściow wie-
dne Cyconego, nie przerwany ciągami od Prawa Owśianego
Roku 1640. przez lat 135. aż do Roku 1775. były PP. Benedy-
ktyнки spokojnymi Aktorkami i Possessorkami.

§.

Pod czasem takiej ich wieczystej Possysy stała Konst: 1775,
która Aktorstwo PP. Benedyktynek tegoż samego Wiażyna
ze wszystkimi attynencyami utwierdziła, pospołu z funduszem
przez Pacy Podkomorzego Litt: na Dobrach Dziśnie i Ostrow-
cu uczynionym. *Czytać też Konst: na karcie 664.*

§§.

W Lat dwie po Konst: 1775. zakłócili Żyżemscy o tenże sam Wia-
żyn, rozumiejąc ony być Wiażynem Słuczyńskim, i przy gwał-
townym najazdzie przez Woźnego Sorokiewicza uformowali
na siebie Intromissyą Roku 1777. Maja 30. nie na część od Wi-
tuńskich nabytą, ale na całość Wiażyna PP. Benedyktynek.
Czytać tę Intromissyą.

Ztąd się zrodziła sprawa i przyszło do procederu w Ziemstwie Miń-
skim z temiż żyżemskimi o całość wiażyna przez nich Wiażynem
Słuczyńskim mianowanego.

JP. Buharewicz stawiający w Ziemstwie Mińskim, zamówiony od
PP. Benedyktynek i solaryowany, przyjął na siebie obronę
w tej sprawie z Dokumentami na cały rzeczony Wiażyn sobie
powierzonymi.

Pod jego stawaniem, stanął Dekret Akcessoryiny w Ziemstwie Miń-
skim, za żalobą przez niego ułożoną referującą się do Konst:
Aktorstwo Wiażyna PP. Benedyktyńkom utwierdzającej, wa-
rujący onym Possysy tegoż Wiażyna, a w samej sprawie In-
kwizycyą, tudzież Kopie Spraw i Komportacyą Dokumentow,
na Instancyą PP. Benedyktynek przez Żyżemskich nakazują-
cy.

1777. 8bra 31. Dekret Ziemski Miński *czytać; i na nim notacye na ma-*
rynesach Buharewicza. Widzieć i konfrontować z Listem one-
go. Pierwsza jego notacya na Karcie 6. w tych słowach: „
A 2 „ Wa-

„Warunek Possessyi, druga na tęże karcie stronicy drugiej notacya w tych słowach: „zgodnie Zapisani Urzędnicy na Inkwizycyq.

Tęże daty List Buharewicza do Wasilewskiego Kommissarza PP. Benedyktynek z Mińska pisany, w którym donosi: o odejściu sprawy z Żyżemskimi i o pomyslnym Akcesoryjnym Dekrecie z swojego należenia zapadłym. *Czytać onego List.*

Zapewnione PP. Benedyktyнки obroną JP. Buharewicza niespodziewali się takich z jego należenia skutkow, jakich potym doświadczyli z powierzonych onemu Dokumentów żadney dyspucie przez moc Konstytucyi szczególney Roku 1775. nieulegających.

On bowiem w ten czas, kiedy Proceder z Żyżemskimi podczas jego należenia miał się ku schyłkowi, wyprawił Przywilej Juris caduci w dniu 16. 8bra Roku 1778. z nim się jednak nie popisywał, aż do przypadnienia sprawy finalney z tymiż Żyżemskimi.

Zawołane Aktoraty Żyżemskich z Pannami Benedyktynkami w Ziem: Mińskim do poczwistej rozprawy za żalobami referującemi się do Intromissyi Sorokiewiczza Ru 1777. Maja 30. y na fundamencie jej z żądającymi Reindukcpi, nie już do części jedney Wiażyna od Wituńskich nabytey, lecz y do części Jeśmanowskiey, to jest: do całości tegoż Wiażyna PP. Benedyktynek Stuczynskim Wiażynem tytułowanego. *Czytać żaloby Żyżemskich w Dekrecie Ziemi Mińskim Ru 1779. Julii 10. od karty 17. do 18. w drugim miejscu na karcie 21. w trzecim na karcie 23.*

Tu już Buharewiczowi przeczytawszy żaloby Żyżemskich, albo co tnać się trzeba było od przyrzeczoney obrony, jeśli chciał mieć sprawę z Benedyktynkami za Kadukiem o część Jeśmanowską tegoż Wiażyna, przez Owśianego Kłafztorowi nadaną.

Albo nie cofając się od obrony, bronić całości, a nie części Wiażyna od Procederu Żyżemskich, wedle munimentow powierzonych, całość zachraniającej y Konstyt: 1775. całości Wiażyna strzegącej.

Buharewicz, na którego radzie poległy PP. Benedyktyнки, jako obrońcy Twojego, a który znać był powinien, że niemoże być razem defenforem y Delatorem, jał się, przecież tego obojga: bo w momencie obrony Dóbr PP. Benedyktynek, stał się naprzeciw ich w niepraktykowanym sposobie Delatorem.

Odbył od PP. Benedyktynek przeciw Żyżemskim y Woźnemu Sorokiewiczowi Replikę, ale nie bez własnego pożytku, bo tego, co dla siebie widział być pożytecznym, nieindukował przeciw Żyżemskim.

Dowodził przez Replikę swoją, że część Wiażyna od Wituńskich nabyta, nie jest Wiażynem Stuczynskim, y na to indukował Dokumenta.

Alc nie dowodził: że równie część Jeśmanowśka Intromissyą Żyżemskich nienależnie zaięta, nie jest tymże Stuczynskim Wiażynem, ani cytował Konstyt: 1775. Wiażyn Panien Benedyktynek zachraniającej, chociaż miał oną w żalobie. *Czytać żalobę w Dekrecie Akcesoryjnym do Konstytucyi referującą się, y za fundament przeciw Procederowi Żyżemskich kładnącą, y czytać Replikę JP. Buharewicza od Benedyktynek w Ziem: Miń: odbywaną, y pisaną przez niego, własną jegoż ręką dla doświadczenia prawdy, jeżeli indukowane Dokumenta części Jeśmanowskiey? y jeżeli cytowana Konstyt: 1775.*

Cóż nato Buharewicz powie? czy, że za niepotrzebne do indukty rozumiał? to mu ta wymówka nie posłuży, kiedy pretensya Zyżemskich równa była do części Jeśmanowskiey, jak y do części Wituńskich, zatym indukta Dokumentów do obojga częściów równie należała, y kiedy w Akcessorynym czasie, ładząc za fundament Konstyt: szczególną wprowadził do żaloby PP. Benedyktnek niemógł nieznać tego, że taż Konstyt: większym była fundamentem do oczewistej rozprawy, niżeli do Akcessoryney.

Czy, że taką indukty rozumiał za przeciwną y szkodliwą interessowi swojemu? to jako znającemu doskonale interes, ani radzić, ani po-deymować się nie należało, a podjąwszy się należeć, bliżej było na ile niesprawiedliwy własny zapomnieć interes, niżeli na obowiązek przyiętej obrony przysięgą zaręczoney.

Mało wszakże to wszystko ważyło u JP. Buharewicza bo w tym samym czasie, kiedy taką dla Pannien czynił posługę ku obronie ich interellu z Zyżemskim o Wiażyn w Ziemstwie Mińskim intentuiącego się, dwa swoje w delacyi złączył Aktoraty, jeden przeciwko Pannom Benedyktynkom w pretensyi za Kadukiem, drugi przeciw Sorokiewiczowi Woźnemu do kassaty Intromissyi y do ukarania onego za też Intromissyą w Ru 1777. Maja 30. dnia, chociaż z tymże Woźnym sprawy nie miał y czuć nie mógł krzywdy z tej Intromissyi, jako Rokiem pierwo przed jego przywilejem, a przeto przed jego nawet pretenforstwem z tegoż przywileju zapossessyi PP. Benedyktynek nastaley.

Nie bez konsekwencyi wszakże to uczynił y pomimo broniennienie PP. Benedyktynek, wystarał się łączenia tegoż Aktoratu bez sprawy z Sorokiewiczem, tylo żeby utworzył dla siebie pro futuro motivum, gdy zaydzie od oczewistej rozprawy appellacya *widzieć te dwa Aktoraty w Dekrecie Ziemskim, jeden na karcie 24. drugi na karcie 41. y Czytać przy nich żaloby mianowicie z Woźnym, kędy nie do swojego ziim, bo onego nie miał, ale do Benedyktynek procederu referuje się, y czytać łączenie na karcie 55.*

Z przyłączonego swojego Aktoratu Buharewicz, chociaż należąc od PP. Benedyktynek do sprawy, wiedział o wszystkich Dokumentach ich, jako świadczy jego żaloba z tychże Dokumentów przeciw Benedyktynkom uformowana, przecież nie okazując tego po sobie, jakby nie wiedział, zażądał na nich komportacyi, y równie z drugiem Pretenforami oną uzyskał. *Czytać Dekret na karcie 55.*

Dopełnili PP. Benedyktynki też komportacyą.
1779. Julii 1. Regestr. Urzędownie w Ziemstwie Mińskim konnotowany Komportowanych Dokumentów na całość Wiażyna. *Widzieć.*

W rescie też komportacyą wiernie dopełnioną juramentem Ewinkowali. *Czytać Dekret Ziem: od karty 60. do 61. o tym poświadczający.*

§.

Po dopełnionej zatym komportacyi, nastąpił Dekret finalny z pomyslnym aż nadto losem dla JP. Buharewicza; bo nietylko, że za tak nieprzykładne obeyście się, nie naganiony, ale jeszcze swojego postępku ziednał approbatę, gdy pomimo Konst: 1775. całość Aktorstwa Wiażyna dla PP. Benedyktynek utwierdzającą, za dellacyą, i Przywileiem ad malla narrata wyprawionym uzyskał Inekwitacyą do części Jezmanowskiey tegoż Wiażyna i nad brzmienie teyże Konstytucyi, całość przv PP. Benedyktynkach utrzymującej, na rozdzielenie tegoż Wiażyna Exdywizyą.

1779. Julii 10. Dekret takowy Ziemski Miński od karty 92. do 99.
Czytać.

Nie sprawiedliwy zatym Dekret Ziemski Miński, od którego słusznie
appellowały PP. Benedyktynki, że im bezprawnie odtąd Aktor-
stwo, i powrotu wydatków prawnych nie sądził.

Buharewicz zaś żadney, jako się dowiodło, nie mając sprawy z So-
rokiewiczem Woźnym, żeby miał motywum wciągnięcia spra-
wy appellowaney w Regestr Taktowy, tym jedynie celem za-
łożył przeciw niemu appellacyą. *Czytać oną.*

Tym pretextem, wpisawszy się w Regestr Taktowy z Sorokiewi-
czem, i przyłączywszy Aktorat z Regestrow appellacyinych z
PP. Benedyktynkami, ex Eodem illicito motivo, nad zakaz
Konstyt. 1764. sub ullo Titulo ac pretextu spraw Cywilnych do
Regestrow Taktowych wciągać pod nieważnością Dekretów na-
kazującey, skondemnował też PP. Benedyktynki in Captatum
tempus, czyli raczey w złym przewodzie Prawa uzyskał konde-
mnatę.

1784. 7bra 20. dnia Czytać Excerpt takowey kondemnaty Trybu-
nałskiey.

Za którą, nietylko część pomienioną Jesmanowską Wiażyna bez
granic szczegulnych jako w ogulnym obrembie będąca, lecz nad-
to Karczmę Wiażyńską z młynem 3,400. złt. Rok inpraty
importujące z dalszemi attynencyami części Wiażyna od Wi-
tuńskich nabytey, przez tradycyą nie słuszną zagarnął. O co
wraz przed Trybunał zapozwanym został. *Widzieć wyniesione za-
pozwę.*

J.

Należy zatym Dekret Ziemski, jako nieprawny i przeto appellowa-
ny, razem z Przywileiem ad malla narrata uzyskanym, wedle
Art: 6. z Rozdz: 3. skasować, kondemnatę Trybunałską równie,
jako ex illicito motivo i jako w złym przewodzie Prawa uzy-
skaną wedle Art: 41. z Roz: 4. znikczemnić i wniwecz obrócić.

Należy powtórę: Za prokuracyą Przywileiu 1000. złt. wedle Konst:
1633. pod Art: 5. z Rozdz: 3. osobno za zły przewod Prawa,
wedle Art: 41. z Rozdz: 4. dwunastą Niedzielami więzy i place-
niem 12. Rubli groszy ukarać.

A względem winy ex officio patrocini dowodnie okazaney.

Lubo wedle Art: 59. z Rozdz: 4. i Konst: 1726. Titulo Agenci JP.
Buharewicz zasłużył na ukaranie, oddaia wżakże to ad arbitri-
um iuditiij, nie tak celem ukarania, jak barzley zabezpiezania, po-
dobnym praktykom.

Należy potrzecie: wedle Art: 40. z Rozdz: 4. dać nieodwłoczną Re-
habicyą, rzeczoney części Wiażyna, tudzież Inkwizycyą, kal-
kulaacyą i weryfikacyą, z nakazaniem komportacyi i Extradycy-
cyi wziętego na pewnośc placenia Arędy od Zyda Wiażyńskiego
Kontraktu, a post Rehabilitationem całość Wiażyna wedle
Konst: 1775. dla PP. Benedyktynek zawarować.

Należy nakoniec: Restytucyą Expensow, wedle Petytow naka-
zać.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025471

